

В центрі України, на межі Лісостепу і Полісся, на крутих берегах притоки Дніпра – Тетерева і річки Кам'янки стоїть ось вже 11 століть давнє українське місто з ім'ям дивним і неповторним, що увібрало два найдорожчих для нас поняття: “жито” і “мир”.

Це місто – Житомир!

р

Житомир належить до найдавніших історичних і культурних міст нашої держави і є центром Житомирської області України. Його населення сягає майже 310 тисяч чоловік, а територія – 6,5 тисяч гектарів. Місто відіграє важливу економічну та науково-культурну роль в усьому поліському регіоні Волині і є в ньому найбільшим. Ще з часів середньовіччя і до сьогодні Житомир був і є адміністративним центром регіону, а в 1918 році тут кілька тижнів працював уряд Української Народної Республіки. Унікальний природний ландшафт місцевості, в якій розташований Житомир, надає йому неповторності. Майже з усіх боків Житомир оточують старовинні лісові масиви, крізь місто протікають річки Тетерів, Кам'янка лісова і Кам'янка Польова, Ярошенка, Путятинка. В місті багато парків, скверів. На західній околиці на берегах Тетерівського водоймища розкинувся чудовий гідропарк. В місті та приміській лісопарковій зоні розміщуються санаторії.

Семінарійський костел

Так званий "семінарський костел", він же костел Яна з Дуклі, знаходиться в самісінькому центрі міста. При ньому діє бернардинський монастир. Храм було відреставровано у 1990-х. З 1993 р. це - садиба відтвореної Кустодії св. Михайла Архангела. 25 листопада 1997 р. костел було освячено житомирським єпископом Яном Пурвінським.

❖ **Цікаві факти про Житомир**

❖ Ми зібрали все самі цікаве унікальне в Житомирі

❖ На Україні "живих" заводів залишилося близько 80-85, після розвалу Союзу було близько 220. В Житомирській області залишилися життєздатні - Червонський, Цюрупі і Корнин, залишилися в пам'яті Бердичівський цукро-рафінадний, Андрушівський, Іванопільський. І Коровинецький швидше мертвий, ніж жив Житомирські старості - 13 грудня 2009

❖ З другої половини XVIII в. підземні галереї втратили свою стратегічну цінність і використовуються як сховища для сільськогосподарської продукції. 24 червня 1804 за наказом царя Житомир був затверджений адміністративним центром Волинської губернії. Це спонукало його до економічного та культурного розвитку. Вперше розробляються проекти планування вулиць. Будуються адміністративні установи: ратуша, будинок губернатора, поштові контори. Підземні галереї перетворюються на тягар для міста. Кам'яні коридори, розташовані під вулицями міста, час від часу провалюються, в результаті чого відкриваються таємничі цегляні склепіння. Польський історик Прусіновській у варшавській "Газеті польській" за 1864 писав: "О стародавність Житомира можуть свідчити підземні погребі, які у формі правильних коридорів проходять під землею на кілька ліктів нижче поверхні.

- З часу, коли місто почало збільшуватися і в ньому споруджувались великі кам'яні будови, підземні льохи відкрилися в декількох місцях. Через це можна зробити припущення, що житомирські підземні переходи, які починалися від берегів Кам'янки, тягнулися до стародавнього замку і від нього до р. Тетерів, трохи нижче впадання в неї річки Кам'янки. Більш детальне дослідження цього лабіринту і порівняння його з іншими підземними ходами, які дуже часто зустрічаються на Русі дало б можливість судити як про призначення Житомирської підземних ходів, так і про час їх виникнення ". В березні 1989 міська управа видала указ, що зобов'язує "всіх домовласників, у садибах яких маються льохи, проникаючі під вулиці та площі міста, заявити про це не пізніше 7-ми днів з дня оголошення ним про се в Міську управу". В указі також передбачалося, що власники, які не сповістять про наявність підземель, залучені поліцією до відповідальності. Після цього багато городян з вулиць Кафедральної, Великої Чуднівського (Черняхівського), Великої Бердичівської, Басейної та інших принесли до управи повідомлення про наявність підземель. У цих заявах описувались як ходи, обкладені камінням і цеглою, так і просто вириті в льосі.
- Частина підземель використовувалась власниками будинків для господарських потреб, в основному для зберігання продовольчих запасів. Волинський губернатор після того як отримав ці матеріали, 21 квітня того ж року наказав міським властям організувати огляд підземель міським архітектором разом з поліцією для: "з'ясування наскільки вони є небезпечними, а в разі загрозованої небезпеки добитися їх засипки" К жаль, документи про таку перевірку не збереглися.
- У тому ж році в Києві, проводив свою роботу 11 археологічний з'їзд. У першому томі робіт з'їзду, виданому в 1901 р в Москві, була вміщена стаття професора Київського університету В. Б. Антоновича "Археологічна карта. Волинської губернії". Це було перше зведення археологічних та історичних пам'яток Волині взагалі, і Житомирщини зокрема. Тут знаходимо відомості про підземні галереї Житомира, а також нинішніх Житомирських, Новоград-Волинському, Держинській, Чуднівському і Овруцькому районах області.
- В 1981 г, в ході геологорозвідувальних робіт було виявлено древній напис на одній з ніш підземелля на Суринам горі в районі Богунії. За визначенням фахівців, знахідка датується приблизно XV-XVI ст. тоді було організовано декілька спеціальних наукових експедицій з вивчення підземних галерей під керівництвом П. П. Шмуневського, А. А. Тарабукіна.
- Залишки підземель давали про себе неодноразово знати і в наш час. Корінні житомир'яни добре пам'ятають, як час від часу в тому чи іншому куточку міста провалюється ґрунт, асфальт, в зв'язку з чим відкриваються таємничі кам'яні склепіння. Житомирські підземелля - унікальні, майже не вивчені.
- Історичні пам'ятники - поступово руйнуються при новобудов, або просто обвалюються і засипаються землею. Якщо зараз не дослідити підземелля, то потім буде вже пізно. І коли ми нарешті схаменемось, то вже нічого буде шукати.

Alexandr Klemm©klemm-oi.livejournal.com

Alexandr Klemm@klemm-oi.livejournal.com